

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
— PLAYA LIBERTĂŢII BRAŞOV. —
TELEFON 226.
Abonament anual 860 lei.
Pentru strălămate 800 lei.
Anunţuri, reclame, după tarif

Fondată la 1838 de George Bariţu

Apare de trei ori pe săptămână

„Guvernul actual — exclamă cu bucurie „Viitorul” — nu va putea face niciodată lumină asupra cauzelor care au provocat măcelul din Valea Jiului.”

Fiindcă aceste cauze se ascund în întunerecul guvernării liberale!!

Cooperarea în Ardeal şi Banat

O importantă adunare în Capitala Ardealului.

Luni a avut loc la Cluj o deosebit de importantă adunare, iniţiată de d-l ministru Ion Răducanu, la care au participat prefecţii, parlamentarii şi reprezentanţii cooperativei din Ardeal şi Banat.

D-l ministru Răducanu crede cu sinceritate în cooperare şi o consideră ca unicul mijloc de emancipare şi însuşire a claselor producătoare şi mai ales a clasei ţărăneşti dela noi. De aceea a ţinut să descindă în capitala Ardealului, şi aci, în mijlocul unei adunări de oameni conştii de datoria lor, să anunţe începutul campaniei de organizare a Ardealului şi Banatului, unde încercările cooperative s-au făcut până acum, n'au dat decât slăbuţe rezultate.

După cum am arătat şi noi, în repeşite rânduri, cooperarea ardeleană şi bănăţeană se află într-o inferioritate izbitoră faţă de cooperarea din Vechiul Regat, Basarabia şi Bucovina.

La Cluj s'a vorbit deschis şi argumentat de cauzele care au dat avânt mişcării în celelalte provincii româneşti.

S'a revenit apoi la stările de azi şi s'a tras din ele concluzia că, dacă Ardealul şi Banatul nu vor izbuti să-şi creeze o cooperare puternică, ţărănimea acestor provincii va cădea într-o robie economică din ce în ce tot mai grea, pe când cea din Vechiul Regat, Basarabia şi Bucovina, va progresa cu paşi repezi pe toate terenele, avându-şi asigurată independenţa prin cooperarea destul de dezvoltată.

Arma cea mai puternică a ţărănimei în lupta cu capitalismul nu poate fi decât cooperarea şi unde aceasta lipseşte, ţărănimea va cădea pradă cămătarilor şi speculanţilor de tot felul. O ţărănime desorganizată nu poate fi ajutată nici de stat, lipsindu-i instituţiile colective prin cari guvernele pot veni în ajutorul ei.

Chiar astăzi, lipsesc Ardealului nu numai băncile populare şi cooperativele ci şi localuri de înmagazinare a produselor agricole. Staţiile noastre de căi ferate nu dispun de magazii ca cele din vechiul Regat. Statul se află în imposibilitatea de a da ţărănimei noastre sprijinul pe care doreşte.

Lipsind băncile populare, statul nu poate acorda împrumuturi. Lipsind cooperativele, ţărănii nu-şi pot concentra produsele. Lipsind spiritul de fraţie şi tovarăşie, statul nu vede de ce ar trebui să investească milioane şi miliarde pentru refacerea şi lărgirea magaziiilor şi depozitelor căilor ferate.

Aceasta este cruda realitate. Aceasta este situaţia noastră în Ardeal şi Banat şi depinde de noi, dacă e să mai dăinuim sau să dispară, înlocuindu-o cu alte stări de lucruri care să favorizeze dezvoltarea şi progresul nostru în viitor.

Sunt mulţi cari aşteaptă ca binele să se reverse din senin. Sunt alţii cari cred că vremea e care creează şi aşteaptă dela ea să facă minunile pe cari trebuie să le înfăptuiască mintea şi puterea omului.

D-l ministru Răducanu ţinând seamă de diferitele păreri exprimate în adunarea dela Cluj ca şi de situaţia financiară a ţării şi cea economică a ţărănimei, a concentrat într-o profetică rostire credinţa sa care trebuie să fie şi credinţa noastră:

„Dacă vremea este care împune unei generaţii crearea unor instituţii — a zis d-l Răducanu — apoi vremea a sosit. Ea cere ca să se creeze cooperarea şi în Ardeal şi Banat. Iar dacă omul e stăpân pe vreme şi el creează instituţiile, îmi place a crede că ardelenii şi bănăţenii cari au dat atâtea dovezi de luptă şi vrednicie în

trecut, vor da şi astăzi ridicând cooperarea ardeleană şi bănăţeană la acelaşi nivel cu a Vechiului Regat şi a Basarabiei.

Desigur că greutăţile sunt multe — a adăos ministrul cooperativei — dar ele nu sunt de neînviat.

Lupta trebuie începută şi dusă cu fanatism până la capăt. Cooperarea ardeleană şi bănăţeană trebuie să bată un record în viaţa cooperativei româneşti. Aceasta este credinţa mea şi aceasta trebuie să fie credinţa tuturor ardelenilor şi bănăţenilor.

Prin credinţă tare muşi şi munţii — spune cartea sfântă — iar noi nu avem chiar munţi de mutat. Să vrem numai şi se face ceea ce credem imposibil. Să vrem şi toate piedicile se vor înlătura. Să vrem şi cooperarea ardeleană şi bănăţeană se va renaşte ca prin minune. Soarta ei din viitor e în mâinile noastre.

Să înţelegă aceasta Ardealul şi Banatul!

Plugari, semănaţi sămânţă aleasă!

A doua scrisoare către plugari a d-lui ministru Ion Mihalache.

Incepe de acum semănatul de toamnă!

Şi e bine să nu întârziati — ca să daţi timp rădăcinii să se lege zdravăn de pământ, să nu o prindă crudă gerul iernei. Ingheţul prăpădeşte mai repede semănătura proaspătă, decât pe cea crescută şi înfrăţită.

Veţi arunca în cele 3 milioane de hectare de grâu (cât se seamănă pe an, de obicei, în ţara noastră), vre-o 60.000 de vagoane de sămânţă.

Şi alte vr'o 1.800 vagoane de sămânţă de orz de toamnă pe vre-o 110.000 hectare.

Noroc bun!

Dar şi minte înţeleaptă! Căci multă risipă — multă pagubă şi multă trudă zădărnice aduce pentru plugar lipsa de înţelepciune — mai ales în momentul când asvârle sămânţa în pământ.

Să vedem ce se întâmplă cu grâul — ca să vorbim numai de el acumă, — dacă-l semănam așa cum îl luăm din arie.

Mai întâiu risipim pe degeaba vre-o 12.000 de vagoane (care costă bani), numai prin faptul că semănam cu mâna în loc să semănam cu maşina. Semănatul cu maşina economiseşte cam a cincea parte din sămânţă. Ea seamănă numai ce trebuie — nu ici des şi colo rar, — şi nu rămâne nimic pe deasupra neîngropat, să usuce soarele sau să mănânce păsările. Apoi maşina îl seamănă la aceeaşi adâncime de răsare tot odată. Soarele pătrunde mai lesne şi puiul se coace mai repede, de nu cade așa ușor la vânt. Iar curăţitul de pălămidă şi de alte buruieni, se face cu multă înlesnire.

Dar paguba cea mare nu vine din felul cum semănam, ci din

felul seminţei pe care o semănam.

Credeţi d-voastre, că semănam 60.000 de vagoane de grâu, din cari iese firul bob la bob? Cel puţin 3.000 vagoane sunt: neghină, mazăriche, pălămidă, şi tot felul de buruieni, dacă sămânţa se pune necurăţită în pământ, pentru că la noi nu e răspândit obiceiul de a se da la vânturătoare şi la triori sămânţa — ci o seamănă Românul cu totul, așa cum a adunat-o din arie.

Nu cresc oare destule bălării în ţară fără să le semene nimeni? Mai trebuie şi adunate şi semăna pe urma plugului? Să le şi muncim? Să ne murdărim cu ele, de buna noastră voie, marfa curată?

Să mergem mai departe cu socoteala.

În cele 60.000 de vagoane de sămânţă — așa cum ar ieşi din arie, la noi — sunt pe puţin alte 10.000—15.000 de vagoane de secară, de orz şi de ovăz. Bună e şi secara — dar de ce să o amesteci cu grâul? La obor se vinde grâul-grâu, şi secara-secară. Iar pe pieţele străine, — așa ceva (amestecătură) nu se cumpără. De ce să ne batem joc de marfă?

Apoi mai sunt alte vre-o 1.500 de vagoane de boabe de grâu cari nu încolţesc: ori că sunt seci, ori sunt sfărâmate! De ce să le aruncăm la vânt? De ce să nu le oprim ca să le măcinăm ori să hrănim animalele?

Şi în sfârşit, ceace rămâne — grâu clevorât, ce soi de grâu e? E neam bun? E de neam prost? Pentru că: „ce semănam, aceea răsare”.

„Neam bun de oameni” — „Neam bun de vite” — așa e

cu toate, așa e şi cu sămânţa de grâu: „neam bun” şi „neam prost”.

60.000 de vagoane de sămânţă de grâu de neam prost, — pot da ţării într'un an bun, pe cele 3 milioane ha. cel mult 270.000 vagoane (cam 900 kgr. la ha.).

Nu mai 45.000 de vagoane de sămânţă de grâu de neam bun, pot da pe aceeaşi întindere, în acelaşi an, cu aceeaşi ploie, cu aceeaşi muncă, cu aceiaşi plugari, aproape cu 100.000 de vagoane mai mult.

Şi încă de ce calitate, şi de ce preţ!

Eu am făcut socoteala numai la grâu!

Așa e şi cu celelalte. Şi mai ales cu orzul!

Nu este cereală mai plină de amestecături ca orzul românesc.

Mergea vorba acum câţiva ani că hamalii din portul Hamburg, n'au voit să descarce orzul românesc din vapoare pentru că îi înăbuşa praful şi murdăriile cu cari era amestecat.

Eu nu cred — dar mă doare inima că se poate vorbi așa ceva de Ţara mea.

Iată marea însemnătate a seminţelor curate şi din soiuri alese! Singura, alegerea seminţei, sporeşte producţia cu 30% şi-i ridică preţul poate cu alte 20%.

De-aceia în străinătate — este luptă şi întrecere mare între învâţăii agriculturii: cum să producă sămânţa, de soiuri alese, care să dea: Şi mult şi bun.

Dintr'o holdă de milioane de spice de grâu (luăm grâul ca pildă, dar așa se face cu toate plantele mai însemnate), se aleg numai câteva sute de spice: cele mai pline şi cele mai frumoase. Fiecare spic se seamănă pe bucăţica lui de pământ, alături de altă bucăţică semănată cu un spic de rând, (se zice „martor”), ca să se vadă deosebirea. La sfârşitul anului, se vede ce a ieşit din fiecare spic. Se opresc — din cele câteva sute de parcele, — numai câteva, cari au dat roade mai frumoase şi cari au ţinut piept mai bine la ger, la secetă, la rugină, la cădere, la scuturare, apoi cari au bobul mai bogat, mai greu, mai frumos. Pentru anul viitor se pun la semănat numai cele 3—4 parcele cari au ieşit în frunte. Se urmăresc şi în anul al doilea şi al treilea — până când din toate rămâne una-două, cari se trage, fiecare din spicul de cel mai bun soi (linie). Aceste seminţe se cheamă „selecţionate”. Şi selecţionarea se urmăreşte pe fel şi fel de căi şi prin fel şi fel de mijloace.

Asfel de seminţe selecţionate, nu se răspândesc însă în comrj până când nu se face o nouă probă: în ce colţuri de Ţară le merge tot așa de bine, ca acolo unde s'au prăşit. Pentru că s'a făcut dovada că sămânţa bună în satul meu de munte, (unde am umezeală şi adăpost) nu e tot așa de bună şi în satul d-tale aşezat în Bărgăgan unde e vânt şi secetă şi seceţă şi ger.

Prin „câmpurile de experienţă”

— alţi ani de zile, se urmăresc: în ce colţuri de ţară îi prişte fiecărui soi de sămânţă aleasă? — Şi numai după aceea se dă la marea înmulţire ca să cumpere numai plugarii din acele părţi.

Câte 10—15 ani fin astfel de încercări.

Şi producţia e sporită numai prin calitatea seminţei cu 30 la sută.

Asfel de încercări, de câţiva ani se fac şi la noi — la Şcolile înalte de agricultură, la câteva din fermele Statului şi la 4 particulari (Soc. „Sămânţa”, d-nii: Cipăianu, Konopi, Stefani).

Acum Statul a pus dintr'un fond de 500 de milioane, pe care îl are nume pentru sporirea producţiei agriculturii, vr'o 70 milioane lei pentru desăvârşirea acestor lucrări.

Apoi Statul a luat măsuri ca nici un bob din acea sămânţă selecţionată din aceste ferme să nu mai meargă la măcinat, ci să intre toată în pământ. S'a dat poruncă să fie dată la plugari, pe schimb cu d'a lor: kgr. pe kgr. Diferenţa de preţ o plăteşte Statul cu alte vr'o câteva zeci de milioane de lei.

Statul a mai luat măsura să cumpere maşini de curăţit cereale (curăţitoare, trioare şi vânturătoare).

Ele se dau la cooperative şi Camerele agricole şi se plătesc în 75 lei sută (25 lei la sută îi plăteşte Statul) şi încă pe datorie, în doi până la trei ani, cu dobânzi de nimic.

Vă spun aceasta, ca să vedeţi ce jertfe face Statul. — Şi încă e puţin. — Când va putea, va face mai multe — căci ele se răsplătesc din sporul de producţie din care vine şi Statului partea lui de venit.

Dar pentru ca ţinta să fie atinsă, se cere şi ajutorul minţii d-voastre, fraţi plugari.

De aceea, ascultaţi şi înţelegeţi:

Când auziţi de seminţe de soi bun — alergaţi după ele!

Fermele au poruncă să dea toată sămânţa, începând cu plugarii întovărăşiţi în cooperative agricole, iar acolo unde deocamdată nu se poate altfel, se vor da şi la plugarii în parte, începând cu cei cari îşi pregătesc mai cuminte pământul de semănat.

Cum nu avem însă, decât o sută de vagoane sămânţă de soi ales de grâu (seminţe selecţionate) şi mai puţin de o sută de vagoane pentru orz (tot „selecţionate”) nădejdea cea mare pentru anul acesta şi alţi câţiva, este să curăţim sămânţa cea mai bună care se găseşte prin localitate, ori în apropiere — ori în părţile cu clima asemănătoare — şi apoi să o semănam după ce am curăţit-o.

Unde sunt curăţitoare (la ferme), alergaţi acolo. Într'un ceas e gata.

Dacă pe aproape nu sunt curăţitoare, daţi-o la trioare (cilindre). Trioarele asvârli d'oparte murdăriile: pământ, pietricele; d'altă parte: boabele pipernicite, buruienile mici, neghina, mazăriche, pălămidă; apoi: spărturile, secara şi orzul şi în sfârşit:

alege pe mărime, bob cu bob, tot ce rămâne grâu curat.

Acolo unde nu sunt trioare — dați sâmbanța măcar la vânturătoare. Pleava și semințele ușoare (buruieni, neghină) sunt alese deoparte — iar boabele grele de altă parte.

Să nu meargă în pământ decât bobul plin, greu și bine copleșit, care incolțește și care are în el hrană bogată, să poată hrăni colțul până când se lipește de pământ ca apoi să sugă hrană de aci.

Și saramurași sâmbanța înainte de a semăna — cu piatră vânăță, ori cu prafuri pe cari le găsiți la Camerele agricole.

Căci așa se ferește de boala tăciunelui și a mălurei, care se găsește și ea în sâmbanța ei lipită de sâmbanța grâului.

Nu uitați o clipă: ce semănați aceia culegeți — și că bălăriile trebuiesc stăpînite, iar nu semănați și muncile.

I. Mihalache,
Ministrul Agriculturii.

Constituirea Micei Antante a Studenților

— Un acord preliminar —

La Cluj a avut loc o importantă conferință a delegațiilor studențimei universitare române, jugoslave, cehoslovace și polone, având de scop a întări legăturile între studenții statelor Micei Antante. Despre hotărârile luate s'a publicat următorul comunicat:

„Uniunile naționale studențești din România, Cehoslovacia și Jugoslavia, reunite în Cluj la conferința care s'a ținut dela 27 August la 1 Septembrie au constituit:

„La Petite Entente des Etudiants (P. E. E.).

Scopul organizației noastre este de a colabora în domeniul studențesc, de a aprofunda relațiile reciproce și de a stabili o cooperare cât mai intensă ca astfel să creieze legături și mai profunde între națiunile noastre.

Situația geografică, istorică economică și intelectuală a țărilor noastre prezentând asemănări evidente, dependențele reciproce precum și o conexiune intimă, justifică o acțiune comună și concretă, suficientă pentru a înălțura toate tendințele ce ar putea să pericliteze interesele celor trei Uniuni naționale.

În consecință reprezentanții celor trei uniuni se obligă a respecta pactul încheiat și constatător din 29 de articole.

Prin acest pact se înființează un birou compus din șase membri (câte doi de națiune) și care va avea sediul câte doi ani la Praga, București, Belgrad.

Durata pactului este nelimitată și între condițiile ce cuprind remarcăm:

Cele trei uniuni „P. E. E.” vor avea totdeauna atitudine comună în ce privește activitatea externă, vor face demersurile cerute de împrejurări pentru schimbul de burse, vor mijloci efectuarea schimbului de studenți, vor sprijini excursiunile reciproce, vor înființa pe lângă fiecare Uniune câte un birou de informațiuni generale similar celui existent azi la Praga, vor lua contact cu Mica Antantă a presei în vederea propagandei, etc.

Comitetul executiv se va întruni de trei ori pe an, primii doi ani la Praga unde are sediul, va organiza câte un congres anual obligatoriu și va publica în limba franceză un buletin „P. E. E.” trimestrial.

Primul congres va avea loc la Praga în luna Februarie 1930.

Ceții și răspândiți

„Gazeta Transilvaniei”

Prețul oficial al cerealelor la Brăila

Marți, 3 Septembrie 1929.

Grâu bun curat (80 kg. la Hl.) Lei 700.

Grâu mijlociu (77 kg. la Hl.) cu până la 5% corpuri străine Lei 650.

Grâu (75 kg. la Hl.) cu până la 5% corpuri străine Lei 620.

Secară Lei 480.

Orz (64 kg. la Hl.) cu până la 5% corpuri străine Lei 440.

Ovăz (42 kg. la Hl.) Lei 330.

Porumb gros țărănesc Lei 500.

Porumb corcitură Lei 500.

Porumb dinte de cal Lei 500.

Fasole comună Lei 1001.

Meiu Lei 360.
Mazăre Lei 510.
Repjiță sălbatică Lei 510.

Bursele elevilor din provinciile alipite. Ministerul instrucțiunii a făcut cunoscut inspectorilor școlari, că în ținuturile alipite se menține bursa elevilor, cari au media 6,50, adunându-se în această medie și notele obținute la dexterități.

Această îngăduință se va face numai pentru an. școl. 1929—30.

Abonamente la ziar se pot face pe timp mai îndelungat sau lunar

DIN ȚARA

Lăcuste cât vrăbiile de mari s'au abătut asupra teritoriului comunelor: Aprodul-Purice, Hagi-Curda, Muravlenca, Chitai și Cara Mahmet din jud. Ismail. Au venit în ziua de 5 August a. c. dinspre Delta Dunării, care se găsește în apropiere, i s'au lăsat asupra păpușoiului căruia i-au mâncat toate frunzele, fie bătrâne sau tinere și foile de pe știuleți (ciocălai), rămânând boabele desgolite. Porumbul semănat mai târziu l'au mâncat complet. Pagubele nu se pot ști, intrucât ele mănâncă în tihnă și acum lăsând în urmă un adevărat prăpăd. În prezent lăcustele se îngroapă pe jumătate în pământ (numai partea femeiască) unde depun ouăle până la 100 fiecare lăcustă.

Oamenii cu femei și copii stau toată ziua în câmp unde le isgonesc prin ajutorul diferitelor sgomote, însă ele nu fug ci se strâng în grupuri ridicându-se în aer, unde se învârtesc tot timpul cât se face sgomot și se lasă apoi din nou pe porumb.

Atât de multe sunt încât, la venirea lor, formaseră un nor ce întunecase soarele și altele vin în fiecare zi.

O fetiță ucisă de trăniet. Asupra plășii Vașcău s'a deslășuit zilele acestea o puternică furtună cu trăniete. Era un potop nu altceva. Oamenii și vitele cuprinși pe câmp alergau speriați să caute un adăpost. Furia cea mai teribilă a furtunii s'a lăsat asupra comunei Călugări. Aci a surprins pe fetița Lucreția Blidar de 7 ani, la marginea satului, unde păzea găștele. Văzând potopul, fetița ugi în sat. Dar în timp ce a erga spre sat, a fost lovită de răzniet. Corpul nefericitei fete u despăcat în două și complet carbonizat. Moartea i-a fost fulgerătoare.

Table furată de pe acoperișul unei biserici. Siguranța făcută o descindere la domiciliul comerciantului Alter Trief, din Brăila, unde s'a descoperit o mare cantitate de tablă de aramă, provenită din fostul acoperiș al bisericii Sf. Petru și Pavel, care a fost desvelită de către trupele de ocupație în timpul războiului.

Epitropia bisericii, s'a constituit parte civilă cu un milion lei.

Un copil monstru — maimuță. În ziua de 18 August o femeie din com. Cuconești-Vechi a născut un copil-monstru. Copilul acela gât nu avea, mâinile erau cât picioarele, capul era neregulat și avea un fel de coarne, iar gura era ca de maimuță.

Când au întrebat-o oamenii pe mama copilului că poate a greșit ceva, ea a mărturisit că a lucrat în ziua de Sf. Spiridon, făcătorul de minuni.

Colonizările în Ardeal. Ministerul de domenii a publicat o statistică asupra colonizărilor efectuate în țară. După această statistică în Ardeal au fost colonizați, în total, 4339 agricultori români.

În județul Timiș-Torontal au fost aduși din Jugoslavia 1177 plugari români. În județul Arad au fost colonizați 1026 agricultori români, aduși din județele Turda și Hunedoara, precum și din Ungaria și Jugoslavia. În județul Bihor au fost colonizați 876 moși aduși din Munții Apuseni. În județul Sălaj au fost colonizați 707 agricultori aduși din județele Satu-Mare, Turda și Bihor. În județul Sătmar au fost colonizați 613 agricultori români, aduși din diferite județe.

Nenorocire la o vânătoare. O groznică nenorocire s'a întâmplat Duminică cu ocazia unei vânătoiri în regiunea Molid-Erasin și împrejurimi din Bucovina. Mai mulți funcționari forestieri din Vama au plecat să vâneze mistreți în regiunea Frasin. Nu se știe încă precis prin ce împrejurări funcționarul Brodner s'a împușcat cu propria armă de vânătoare. Tovarășii săi de vânătoare l'au găsit mort. După puțin timp, un alt vânător, s'a împușcat tot din greșală, rănindu-se grav. Rănitul a fost transportat la spitalul din Câmpulung.

Încăierarea între tinerii și bătrânii evrei la Călărași. Un grup de tineri evrei din orașelul Călărași (Lăpușna) au organizat o petrecere.

Bătrânii evrei din acea localitate au interzis această petrecere pentru a nu necinzi săngeroasele evenimente din Palestina, unde evreii sunt în luptă cu arabi.

Tinerii nu s'au supus și de aci s'a născut o mare încăierare cu lovituri din ambele părți. Poliția intervenind, a făcut liniște.

O fată încearcă să se sinucidă a 3-a oară. În mahalaua „Delta” din Oradea populația a fost alarmată de strigătele disperate ale bătrânei Kocsis, o văduvă sărăcă, care striga ajutor. Alergând vecinii au scăpat dela moarte pe fata bătrânei, — Margareta Kocsis, care se spânzurase pentru a treia oară, — din cauza mizeriei și din aceea că s'ajunse la vârsta de 28 ani, fără să se fi măritat.

O femeie naște 3 copii gemeni. Soția lui Dumitru Neneof din Silistra a dat naștere la trei copii gemeni.

Atât mama cât și copiii sunt perfect sănătoși.

Din streinătate

Un moșneag de 86 ani vede pe tatăl său în vârstă de 32 ani.

Aceasta s'a întâmplat în Tirol. Iată povestea:

În anul 1848, pe când căjăra pe un munte, un locuitor în vârstă de 32 ani, cade într-o prăpastie de nu i-se mai găsește urma. A rămas după el un copil de 13 ani (moșneagul de azi). Acum o săptămână un ghețar se rupe și se rostogolește de pe munte și în el s'a găsit trupul locuitorului dispărut. El a fost recunoscut de către copilul său (azi moșneag de 86 ani) și de către populație. În felul acesta moșneagul de 86 ani a văzut pe tatăl său, când acesta avea 32 ani.

Câine credincios.

Credința mare a câinelui față de stăpânul care-l îngrijește cum se cade, se vede și din întâmplarea unui cerșetor din Franța. Acest cerșetor de multe ori era închis pe 1—2—3 luni de către autorități pentru că cerșea. Câinele său cu privirea blândă aștepta toată vremea (cât stăpânul său era închis) afară la poartă. Când aceasta se deschidea, el da să intre în lăuntru să-și „îmbrățișeze” stăpânul. Păzitorii închisorii îl cunosc și din când în când îi dau voie să a lerge la stăpân, cu care „stă de vorbă” un cias-două. După aceea pleacă singur și așteaptă credincios în stradă la poartă, ca în „zilele de vizită” să poată să-și vadă stăpânul.

Industria de automobile.

Această industrie a luat un foarte mare avânt în cei treizeci de ani din urmă în America. În anul 1895 au fost fabricate aici numai 4 mașini, iar în anul 1928 numărul automobilelor fabricate în America a ajuns la 5 milioane. Din acestea 92,5% au fost vândute în America, iar restul de 7,5% a fost dat în alte țări. În fabricile de automobile lucrează 3 1/2 milioane oameni.

Industria de automobile în Europa e cu mult mai rămasă. Din industria de automobile din lumea întreagă, Europei îi revin numai 9,60%. În America vine pe fiecare al șaselea om un automobil, în Anglia tot pe al 60-lea, în Franța pe al 71-lea, iar în Germania tot pe al 211-lea.

Muște mănătoare de oameni.

Nicăiri și nici un fel de muște nu fac bucurie omului. Trăește însă în Africa un soi de astfel de gânganii, de cari să ne bucurăm că nu avem și noi parte din ele.

Acești soi de muște, numite tumbu, e cu mult mai periculos decât muștele dela noi. Larvele (viermișorii din cari se nasc) intră în corpul omului, când acesta doarme și dacă corpul nu e curățit din bună vreme și ele atacă părți mai gingașe ale trupului omenesc, aduc moarte cu ele. Mai ales inima și plămânii omului sunt cu totul distruși de aceste blestămate ființe

Înființarea de biblioteci agricole la Belgrad.

Societatea agricolă sârbă lucrează la înființarea a numeroase biblioteci și case de cercetare agricole în Serbia. În această acțiune participă și delegații ai ministerelor instrucțiunii publice, agriculturii și reformei agrare. La Belgrad se va înființa o centrală a acestor instituții.

Subcomisarul sovietic al războiului e Român.

Din Constantinopol vine știri, că 4 vase ale flotei sovietice din Marea Neagră au sosit acolo. Sunt 2 contratorpiloare și 2 submarine de tip și construcție nouă. Escadra e pusă sub comanda generalului Frunză, subcomisar la războiu, care, după cum se știe, e de origină română.

Cel mai mare vas de război.

A fost terminat nu de mult în Anglia. Are lungimea de 216 metri și lățime de 32. m Vasul are cele mai moderne aparate pentru război. În față are 6 tunuri iar pe delături 9. Cele mai mari tunuri însă, cu țevile de 20 m. lungi sunt așezate la mijlocul vasului. Se pot da cu ele două pușcături pe minută, aruncând proiectile (gloanțe) cari cântăresc câte 1230 kilograme.

Ierusalimul oraș a 27 limbi.

Ierusalimul, care a fost zilele acestea teatrul unor ciocniri săngeroase este, după statistica oficială a municipiului, un oraș în care se întrebuințează 27 limbi. După această statistică, primul loc îl ocupă limba ebraică, al doilea loc limba arabă. Urmează limba armeană, jargonul evreesc, limba engleză. Limba germană se află în locul al zecelea, cea franceză în locul al 11-lea, cea spaniolă în locul al 12-lea. Limbile oficiale sunt engleză, ebraică și arabă.

Situația agricolă-industrială în Italia.

Recolta generală în Italia se anunță bună, în special în ce privește grâul. Producția de untdelemn și de vin va fi mai mică. Producțiunea de mătase (de viermi de mătase) va fi anul acesta (cantitatea da gogoși de mătase) de 32 milioane kgr., deci industria mătasei italiene va avea nevoie de un import de circa 15—20 milioane kgr. S-au luat măsuri pentru o cât mai mare extindere a creșterii viermilor de mătase.

Industria este foarte animată. Traficul pe căile ferate a crescut într-o lună cu o jum. milion tone. Asemenea traficul pe căile maritime.

O bombă la un banchet.

Din Nissa se anunță: La sfârșitul unui banchet aranjat de foștii luptători italieni, o bombă a fost aruncată asupra celor de față. Sunt doi morți și unsprezece răniți, între cari o femeie și un copil.

Se crede că atentatul a fost săvârșit de antifasciști.

Omul cuminte intră de timpuriu în

Reuniunea de invaliditate a muncitorilor

asigurându-și zilele bătrânețelor.

Se poate înscrie: Brașov, Stația Pieții de plimbare, la cassierul filialei Dl Ernest Garay

88 1—1

Aplicarea Legii pentru organizarea administrațiunii locale.

Dispozițiile și lucrările necesare.

Apropiatele alegeri comunale și județene se vor face în timp de 6 luni pe baza noiei legi administrative, care a intrat în vigoare cu ziua de 29 Iulie 1929.

După noua lege vor avea de-acum înainte drept de vot la alegerile comunale și o parte din femeile cari au împlinit 21 ani și cari întrunesc condițiunile arătate în noua lege administrativă.

Pentru executarea lucrărilor necesare în vederea aplicării legii, d-l subsecretar de stat E. Mirto a adresat tuturor prefectilor de județe următoarea ordonanță, asupra căreia atragem deosebita atențiune a poporului nostru dela sate.

Invităm îndeosebi organizațiile noastre dela sate, apoi pe d-nii preoți, învățători și alți fruntași intelectuali să fălmăcească tuturor celor în drept această importantă ordonanță, pentru ca toți Românii, fie bărbați sau femei, îndreptățiți, să fie introduși în listele electorale, ce se alcătuiesc acum.

Iată ordonanța No. 9087—1929 a Ministerului de interne:

Comisiunile județene și de plasă, instituite în vederea aplicării legii pentru organizarea administrațiunii locale, potrivit art. 538, 539 și 542, sunt însărcinate cu:

1. Lucrările pentru delimitarea satelor, comunelor rurale, comunelor suburbane, plășilor și a județelor;
2. Lucrările pregătitoare ale alegerilor.

Stabilirea comunelor, satelor, comunelor suburbane, plășilor și județelor.

CAPITOLUL I.

1. Prima lucrare a comisiunilor va fi stabilirea comunelor, satelor, comunelor suburbane, plășilor și a județelor pe baza noiei legi.

a) Satele art. 6 și 42 sunt centrele naturale de populație cari pot forma singure unități administrative sătești.

In mod excepțional, satele mici, lipsite de venituri suficiente, se pot asocia, conform art. 44, pentru a forma mai multe împreună o unitate administrativă sătească.

Ele se împart în sate mici cu o populațiune până la 600 locuitori și sate mari cu o populațiune de peste 600 locuitori (art. 6 și 43);

b) Comunele rurale (art. 5 și 21) sunt grupări cu o populație de cel puțin 10.000 locuitori și pot fi constituite dintr'unul sau din mai multe sate. Se pot constitui comune și cu un număr mai mic de 10.000 locuitori, fie dintr'un singur sat sau din mai multe sate, atunci când acestea se află într'o situație specială, dispunând sau de mijloace îndestulătoare pentru o gospodărie comună, sau când, din cauza îndepărtării sau a lipsei mijloacelor de comunicație, n'ar fi posibilă alcătuirea unei comune cu 10.000 locuitori.

Deci comisiunile vor avea de stabilit:

1. Satele mici;
2. Satele mari;
3. Comunele constituite dintr'un singur sat;
4. Comunele constituite din mai multe sate;

c) Comunele suburbane le vor stabili pe baza art. 7 din lege, adică vor fi declarate comune suburbane toate satele și comunele rurale situate la o depărtare de cel mult trei km. dela marginea municipiilor sau orașelor.

Pentru a satisface dispozițiunile art. 21, prin care legiuitorul a vroit să facă din viitoarele unități administrative centre viabile, comisiunile, în lucrările lor, vor ține seama de așezarea geografică a satelor, de mijloacele lor de comunicație, precum și de posibilitățile financiare ce le au, astfel ca la administrarea în viitor să se poată face mai ușor și să-și poată îndeplini și sarcinile ce le impune legea;

d) Propunerile pentru delimitarea plășilor, comisiunile le vor face având de criteriu faptul că o plasă trebuie să aibă 60.000 locuitori (6 comune mari în sensul legii);

e) Pentru delimitarea județelor, care va avea ca bază actuala situațiune, comisiunile au numai însărcinarea de a face propuneri pentru rectificările de limite ale județelor (trecerea unor comune sau sate dela un județ la altul.)

Pentru aceasta se va proceda astfel: președintele comisiunii din plasa de care aparține comuna sau satul care vrea să treacă la alt județ și președintele comisiunii din plasa județului, care vrea să treacă comuna sau satul, de comun acord, vor convoca locuitorii din acea comună sau sat, într'o zi de sărbătoare, și-i vor consulta asupra dorinței lor. Ziua pentru această convocare va fi fixată de comun acord de prefectii județelor interesate.

Consultarea se va face prin unul din modurile obișnuite în localitate, iar despre rezultat se va în-

cheia proces-verbal semnat de cei doi președinți ai comisiunilor de plasă și de primarul comunei.

Procesul-verbal se va înainta celor două județe interesate, iar prin acestea împreună cu observațiile ce vor avea de făcut comisiunii centrale.

La stabilirea noilor formațiuni, în afară de indicațiunile date mai sus, intenția legiuitorului fiind ca la baza organizării viitoarelor centre administrative să fie voința locuitorilor, comisiunile județene și de

plasă în lucrările lor vor ține seamă de aceasta, consultând în acest scop satele. Modalitatea de cunoaștere a acestei dorințe rămâne la aprecierea comisiunilor; în orice caz, vor lucra astfel ca să-și facă o convingere cât mai precisă asupra acestei voinți.

Pentru lucrările de delimitări se vor încheia procese-verbale, cari vor fi înaintate imediat spre aprobare comisiunii centrale.

De asemenea comisiunile vor întocmi tablouri cu noile formațiuni administrative, în cari vor indica: comunele și satele cu numărul lor de locuitori, precum și date asupra veniturilor ce le au, spre a da comisiunii centrale posibilitatea să cunoască situația reală a noilor formațiuni administrative. Aceste tablouri vor fi înaintate în 4 exemplare.

Aceste lucrări trebuiesc executate în timp de 10 zile dela primirea prezentei circulări.

Pregătirea alegerilor.

CAPITOLUL II.

2. A doua lucrare a comisiunilor este pregătirea alegerilor, care constă în:

- A) Alcătuirea listelor de membri ai comunelor;
- B) Alcătuirea listelor de alegători la sate, comune și județe;
- C) Alcătuirea listelor capilor de familie (în satele mici).
- D) Consultarea satelor mici (asupra sistemului de administrație pe care și-l aleg);

A) Listele de membri se alcătuiesc de prefecti și pretori pe baza lucrărilor întocmite de autoritățile comunale respective (art. 540), după următoarele norme:

Deodată cu lucrările pentru delimitări, consiliile comunale sau comisiunile interimare vor alcătui listele de locuitorii cari au dreptul la calitatea de membri ai comunei.

Aceste liste se vor întocmi pe sate, pentru faptul că membrii satelor cari compun comuna sunt de drept membri ai comunei respective.

Cine sunt membrii satelor, comunelor etc.

Calitatea de membru, la punerea în aplicare a legii, o au:

Art. 12 — a) Toți cei înscrși în listele electorale comunale, precum și soțiile lor și copii cari locuiesc cu părinții.

Acei cari, deși nu se află înscrși în listele electorale, pot dovedi că au fost înscrși în trecut sau au fost omși pe nedrept.

b) Toți cetățenii așezați de un an în comună și cari vor face cerere prin care reclamă calitatea

de membru al comunei și fac dovadă că au contribuit la sarcinile comunale.

Aceste liste vor fi concentrate prin preturi la prefectură unde vor fi repartizate pe comune și încheiate în cel mult trei zile dela data când au rămas definitive noile delimitări.

Listele vor fi afișate, în două zile dela întocmirea lor, în fiecare sat și comună, iar locuitorii vor fi înștiințați despre afișare în chipul obișnuit în localitate.

(Art. 540). Locuitorii omși din listă vor putea face contestație în timp de 10 zile la comisiunea de plasă respectivă, care este obligată a se pronunța asupra contestațiilor a doua zi după împlinirea termenului de mai sus.

Părțile interesate vor fi înștiințate personal, în timp de 3 zile dela pronunțare.

În 7 zile dela înștiințare cei interesați vor putea face apel la judecătoria de ocol.

Judecătorul se pronunță îndată, la prezentarea cererii, dispunând, în cazul când o găsește întemeiată, înscrierea în listă și a aduce această hotărâre la cunoștința consiliului respectiv printr'o adresă.

(Art. 541). Cei cari au fost omși din listă și cari n'au făcut contestație, vor putea face aceasta și cu termenele și procedura prevăzute de legea electorală pentru listele electorale, urmând ca instanțele în drept să se pronunțe și asupra calității de membru al comunei în legătură cu celelalte condițiuni stabilite pentru înscrierea în liste.

Pentru îndeplinirea acestor dispozițiuni, odată cu afișarea listelor, se va îngriji să se facă și publicațiuni, astfel ca locuitorii să poată lua cunoștință de dispozițiunile de mai sus.

B) Listele electorale.

(art. 375, alin. 2) cari, pe lângă condițiunile arătate mai sus pentru alegătorii bărbați, vor mai îndeplini și una din următoarele condițiuni:

a) Să aibă cunoștințele ciclului inferior secundar, normal sau profesional, condițiune ce se va dovedi cu certificatele de absolvire a cursurilor școlare respective;

b) Să fie funcționare la Stat, județ sau comună, condițiune care se va dovedi cu un certificat eliberat de autoritatea căreia aparține femeia funcționară;

c) Să fie văduve de război, ceea ce se va dovedi cu fiilul de pensiuine, eliberat de Ministerul de Război;

d) Să fie decorate pentru activitate în timpul războiului, ceea ce se dovedi cu brevetul de decorație;

Cari femei au drept de vot.

Legea acordând drept de vot și femeilor, vor fi trecute în listele electorale respective și femeile

e) Să fi făcut parte la promulgarea legii din conducerea societăților cu personalitate juridică, cu scop de revindicări sociale, propagandă culturală sau de asistență socială, făcând dovada cu certificatul liberat de președintele asociațiunii respective și prin care se va arăta că a făcut parte din comitetul de conducere;

f) Comisiunile județene, pe temeiul lucrărilor de mai sus, vor întocmi listele electorale pentru județ, urmând aceeași procedură, cu distincțiunea că pentru judecarea contestațiilor, vor fi competente tribunalele de județ.

Cererea de înscriere în liste.

Pentru aplicațiunea dispozițiilor art. 382 din lege se vor face publicațiuni în tot cuprinsul comunelor prin îngrijirea primăriilor locale, prin cari se va aduce la cunoștința cetățenilor români, majori, ne aflați în nici unul din cazurile de incapacitate sau nedemnitare arătate în legea electorală și ne trecuți în listele întocmite conform normelor expuse mai sus, că au dreptul de a cere înscrierea lor în listele electorale, la primăria comunei ai cărei membri sunt în timp de o lună dela punerea în aplicare a legii (art. 382). Acest termen se socotește dela data nimirii comisiunilor județene și de plasă.

După expirarea termenului de o lună arătat mai sus, comisiunile de plăși vor întocmi listele electorale provizorii, în termen de 10 zile, ele vor înscrie din oficiu în listele electorale pe toate persoanele cari au dreptul de alegători.

Afișarea listelor.

Listele astfel întocmite vor fi afișate, urmând ca după trecerea de 45 zile dela numirea comisiunilor județene și de plasă, să se aplice dispozițiunile legii electorale (art. 540, alin. 7) și anume:

Listele vor fi afișate în cuprinsul fiecărei comune și vor stă asfel timp de 20 zile după trecerea termenului de 45 zile, constatându-se aceasta printr'un proces-verbal, semnat de primarul sau locțiitorul său și de notarul comunal, cu arătarea datei și locurilor unde au fost făcute (art. 384.)

Contestațiile.

Contestațiile privitoare la comisiuni sau ștergeri din liste se fac în conformitate cu legea electorală (art. 12).

Pentru încunoștințarea locuitorilor se va da cea mai întinsă publicitate asupra acestor dispozițiuni și anume că: contestațiile se fac la judecătoria în termen de 20 zile cât durează afișarea, că asupra cererilor de contestație judecătorul se pronunță imediat la prezentarea lor, dispunând în cazul când cererea este admisă, prin adresă către comisiunea de plasă, înscrierea în lista alegătorilor.

Contestațiunile se judecă în termen de 15 zile dela primirea lor, iar hotărârea judecătorului este definitivă și nu poate fi atacată decât cu recurs, care nu suspendă executarea.

Pentru contestațiunile la listele județene este competentă tribunalul de județ, care judecă în aceleași termene și cu aceleași proceduri.

După trecerea acestor termene, listele rămân definitive și pe baza lor se poate proceda la alegeri.

Listele definitive se transcriu de primării în registrele speciale, păstrate conform dispozițiilor legii electorale.

Datoria autorităților.

Atât pentru formarea listelor capilor de familie, cât și pentru formarea listelor de alegători la sat, comună și județ, trebuie să atrageți în deosebi atențiunea celor ce vor fi însărcinați cu aceste lucrări, că au obligațiunea să facă din oficiu, înscrierile în liste astfel, ca să nu se săvârșească omisiuni, întrucât, nu cererea sau stăruința celui în drept trebuie să stea la baza formării listelor, ci aducerea la îndeplinire din oficiu, ca o recunoaștere expresă de lege a dreptului și obligațiunii ce dă calitatea de cap de familie sau alegător.

Omisiunile datorite fie relei voințe fie neglijenței, vor fi aspru pedepsite, iar însărcinații cu această lucrare, vor fi înlăturați fără întârziere dela lucrările pregătitoare ale legii.

Numărul consilierilor aleși.

Pentru determinarea numărului consilierilor ce urmează a fi aleși în consiliile sătești, comunale și județene, conform prevederilor art. 543 din lege, se va proceda astfel:

Pentru comunele rurale compuse dintr'un sin-

gur sat, numărul consilierilor se va determina de comisiunea județeană, după normele prevăzute în art. 40 din lege.

Pentru comunele rurale constituite din mai multe sate, potrivit art. 25 din lege.

Pentru consiliile județene, numărul consilierilor se va fixa de comisiunea respectivă, conform dispozițiilor art. 197, în calculul locuitorilor neintrând municipiile.

Numărul de consilieri ce urmează a fi aleși va fi trecut în tablourile ce se vor întocmi pentru noile delimitări.

C. Alcătuirea listelor capilor de familie în satele mici.

Comisiile de plăși, pentru satele cari nu se aleg consilii sătești, ci urmează a se administra prin adunarea sătească, vor forma lista capilor de familie cari au dreptul să facă parte din această adunare (art. 539, alin. ultim).

Lista capilor de familie cari au dreptul să facă parte din adunările sătești nu se va întocmi decât pentru satele mici cari au mai puțin de 600 locuitori și în care voința majorității locuitorilor din sat nu s'a manifestat, potrivit prevederilor art. 59 și următorii din lege, pentru constituirea unui consiliu sătesc (art. 46).

În această listă se vor trece toți membri comunei din satul respectiv, cari sunt capii de familie, au vârsta de cel puțin 25 ani și se bucură de plenitudinea drepturilor civile și politice cu excluderea militarilor activi, jandarmilor și poliștilor care-și exercită funcțiunile pe teritoriul comunei respective, a călugărilor, a debitanților de beuturi spirtoase și a celor condamnați pentru crime, delicta cari atrag pierderea drepturilor civile și politice (art. 47 și 48)

D. Consultarea satelor mici.

Potrivit art. 46, 59 și următorii, satele mai mici de 600 locuitori putând să aleagă între sistemul de administrare prin consiliul sătesc sau prin adunarea sătească, la punerea în aplicare a legii, satele mici vor fi consultate asupra acestei alegeri.

Consultarea se va face astfel: În termen de 10 zile, după delimitarea satelor, prefectul va convoca în fiecare sat adunarea locuitorilor spre a o consulta. Adunarea se va ține, de dorit, într'una din zilele de sărbătoare din termenul de 10 zile acordat pentru această lucrare și va fi prezidată de un membru din consiliul județean din comisia interimară județeană sau din comisiunile județene și de plasă, delegat în acest scop de prefect. La neajungere,

Președintele comisiunii,

Subsecretar de Stat, EDUARD MIRTO.

Secretar,

Subdirector general, Dimitrie Ieșanu.

Comisiile județene și de plasă.

No. 8256/929.

Ministerul de Interne prin deciziunea No. 11319 P. din 20 August 1929 publicată în Monitorul Oficial al Statului No. 184/929, potrivit Art. 533 aliniatul II. și III. din Legea pentru organizarea administrației locale, a numit pentru județul nostru următorii membri și comisiunile de județ și plăși:

I. In comisiunea județeană domnii:

1. *Dr. Silviu Ungur*, avocat.
2. *Dr. Radu Oltean*, avocat.
3. *Heinrich Weinhold*, pretor în pensiune, cu domiciliul în Brașov.
4. *Andrei Máthis*, comerciant și fost notar în Apașa.

II. In comisiunea din plasa Zărnești:

1. *Ilie Piso*, preot ort. rom.
2. *Zevedei Aldeșiu*, avocat, cu toți domiciliuși în comuna Zărnești.

prefectul va putea delega, în scopul acestei consultări, pe propria sa răspundere, orice persoană va socoti capabilă a i se încredința această delegație și va alege de preferință dintre membrii corpului didactic, preoți, funcționari județeni.

Hotărârea se va lua cu majoritatea locuitorilor cu drept de vot în satul respectiv, încheindu-se un proces verbal care se va înainta prin comisiunea județeană, comisiunii centrale.

Pentru întocmirea listelor electorale și listelor de membri la comunele urbane și municipii, cari potrivit art. 542 urmează a fi făcute de către consiliile comunale sau municipale respective, le veți da indicațiuni a le face după aceleași norme ca și la comunele rurale precizându-le că pot începe imediat lucrările pentru întocmirea listelor de membri și a listelor electorale, întrucât n'au lucrări de delimitări. Rezultatele ni se vor trimite tot prin comisiunea județeană.

Programul de lucru al comisiunilor.

CAPITOLUL III

a) Pentru ca membrii comisiunilor județene și de plasă să fie puși în cunoștință cu dispozițiunile noi legi și cu normele ei de aplicare, aceștia vor fi convocați imediat la prefectură, unde sub președinția d-voastră, vor discuta și vor alcătui programul de lucru;

b) Pentru ca locuitorii să poată cunoaște dispozițiunile pe baza cărora se vor face noile organizațiuni sătești și comunale, se recomandă comisiunilor ca, cu ocaziunea deplasării la fața locului, pentru lucrările de aplicare ale legii, să țină consfătuiri cu locuitorii, cărora să le explice acestea;

c) Lucrările comisiunilor județene și de plasă se vor face și cu concursul organelor administrative;

d) Comisiunea județeană, în afară de încheierile pentru diferitele lucrări, va trimite comisiunii centrale, la fiecare 10 zile, câte un raport asupra stadiului în care se află lucrările. Deasemenea comisiunea va trimite un raport cu încheierea tuturor lucrărilor, când acestea vor lua sfârșit;

e) Se atrage atențiunea comisiunilor că, lucrările trebuiesc executate în termenele fixate de comisiunea centrală, întrucât ele sunt calculate în cadrul termenelor fixate de lege, pentru executarea lucrărilor de aplicare.

Rog a ne confirma telegrafic primirea acestei circulări, și a datei când ați convocat pe membrii comisiunilor (conform instrucțiunilor dela litera a, capitolul III).

III. In comisiunea din plasa de sus, Codlea:

1. *Ioan Marian*, econom, membru în del. perm. a actualului consiliu comunal.
2. *Martin Schwarz*, notarul comunei, cu domiciliul în Codlea.

IV. In comisiunea din plasa Bârsa de jos, Feldioara:

1. *Wilhelm Zerbes*, notar comunal.
2. *Ioan Mailat*, actualul primar, cu domiciliul în Feldioara.

V. In comisiunea din plasa Săcele, Satulung:

1. *Dr. Radu Găuruș*, avocat Satulung;
2. *Vasile Chirvase*, notar, Baci.

VI. In comisiunea din Sita Buzăului:

1. *Iosif Negoș*, primarul actual din Intorsura Buzăului.
2. *Gheorghe Burlea*, secretarul plasei, cu dom. în Sita-Buzăului.

Prefect, Dr. Aron Suci.

Congresul Asociațiunii Învățătorilor din Transilvania

S'a ținut acest congres la Alba-Iulia, în zilele de 29, 30 și 31 August, la care au sosit delegații dela toate Asociațiunile județene din Transilvania, ca și delegații din vechiul Regat, Basarabia și Bucovina.

Din partea Asociațiunii Învățătorilor din orașul și județul Brașov au luat parte ca delegați d-nii: *Ivan Vasile președinte, Garoiu Nic. vice-pres., Fătuleț G. casier, Iordăchescu G. secretar, Cosma R. revizor, R. Ardeleanu, L. Taus, Șt. Garoiu.*

În seara zilei de 29 August s'a ținut, sub presidenția d-lui T. Șuteu consiliul general al Asociațiunii, în care s'a fixat programul ședințelor congresului și s'au luat deciziuni pentru a fi propuse congresului. Încă în acest conziliu, — după discuții foarte înălțătoare, la care a luat parte și d-l Toni președintele Asociațiunii de dincolo de Carpați, s'a decis cu unanimitate unirea Asociațiilor din toată România-Mare, urmând ca în ședința congresului să se decidă definitiv și pe veci.

În dimineața zilei de 30 Aug. la ora 9 în catedrala unirii s'a ținut un Te-Deum, oficiat de episcopul dr. I. Stroie, participând d-l ministru al Instrucției I. Costăchescu și peste 600 învățători.

După Te-Deum, la ora 10, în sala festivă a unirii, d-l Tr. Șuteu președinte după ce arată istoricul Asociațiunii din Transilvania dela înfăptuirea României-Mari până în prezent și după ce salută pe toți oaspeții în frunte cu d-l ministru Costăchescu, declară Congresul al XI de deschis și propune Congresului decisiv Consiliului general de a se face Unirea cu Asociațiunea de peste Carpați. Aprobări și aplauze furtunoase.

Iau apoi cuvântul d-nii: ministru Costăchescu, Toni, Dumitrașcu, episcopul dr. Stroia, primarul Sora, prof. Ghidionescu și în fine din partea Congresului d-l Iencica citește textul, prin care se face unirea tuturor învățătorilor din România-Mare și imediat după aplauze și urale d-l Romulus Ardeleanu propune și dirijează imnul unirii „Pe-al nostru steag e scris unire”. Într'un entuziasm de nedescris s'a înfăptuit idealul tuturor învățătorilor: „unirea pe veci”. După esirea din sală s'a vizitat celula unde au fost închiși eroii Horia, Cloșca și Crișan.

La ora 1 banchet în sala „Dacia”. După masă la ora 4 conferința d-lor Rădulescu-Motru și Ghidionescu.

Seara la ora 9 a avut loc un concert bine reușit dat de corul învățătorilor din plasa Sebeș sub conducerea d-lui învățător Moța.

În ziua de 31 dim. la ora 9 Congresul și-a continuat ședința, la ordinea zilei fiind chestiuni de administrație ale Asociațiunii și fondului G. Lazar.

La insistența delegaților brașoveni în frunte cu președintele V. Ivan, s'au votat și ajutoarele anuale, deferindu-se câte Lei 200.000 Asociațiilor Brașov și Someș.

D-l N. Garoiu referă verificarea gestiunilor Asociațiunii și fondului G. Lazar.

Urmează conferințele d-lor Dima și Toni.

Între alte desiderate se decide a se interveni la forurile în drept pentru :

1. Gradația militară pt. toți învățătorii din Transilvania, cari au luat parte în război.

2. Menținerea și pe mai departe, ca drept câștigat a car-

netelor de călătorie cu 50% reducere.

Congresul decide cu unanimitate și entuziasm la propunerea d-lui R. Ardelean următoarele:

1. Tot la 10 ani, în zilele de 29—31 Aug. să se țină congresul în Alba-Iulia.

2. Să se facă un steag al Unirii învățătorilor.

3. Să se creeze Fondul Unirii cu cotizația de 1 leu anual, timp de 100 ani și după 10 ani dobândă să se dea ca burse fiilor și fițelor de învățători, cari se dedică carierelor de arte.

În fine președintele d-l T. Șuteu, în urale și entuziasm, după ce expune modalitatea redactării statulelor Asociațiunii generale și votarea lor de un Congres general apropiat, — mulțumind tuturor de interesul desinteresat și însuflețit depus pentru reușita completă a Congresului, declară Congresul de închis. Asistent.

Noul bănci populare.

Mișcarea pentru înființarea de noi bănci populare este tot mai vie în județele din Ardeal.

Din Poiana Mărului, jud. Brașov și din Șinca nouă, jud. Făgăraș, s'au înaintat deja statutele spre aprobare Oficiului Național din Brașov.

În comunele Seleuș și Daneș diu jud. Târnava mare, se lucrează cu multă însuflețire pentru completarea înscrierilor de membrii.

Locale

La concertul trio, care are loc Duminecă seara în aula liceului Honterus, își dă concursul și apreciați celistă d-na *Ersila Illnsky*, fiica d-nei Leni inginer Comanescu.

Știri polițienești. S'a deținut individul Bercovici pentru abuz de încredere.

— A fost înaintat Parchetului Tribunalului Brașov minorul Bernhadț Francisc în etate de 16 ani pentru furt, la băile Dârste.

— În ziua de 2 Septembrie a dispărut d-șoara Margareta Nechville în etate de 18 ani, din Brașov, Str. de Mijloc No. 3.

Cassa Generală de Economii din Brașov. Cu începere de Luni, 9 Septembrie a. c., birourile noastre se află în casa noastră, Șirul Inului No. 31/33. Rugăm pe onorații clienți ai noștri, să binevoiască a scoate cel mai târziu până la 15 Septembrie a. c., valonle lor din safes-urile vechi și a le depune în cutiile Camerei noastre de ofel, nou construite în modul cel mai modern. Cassa Generală de Economii din Brașov.

Concert. Duminecă în 8 Septembrie a. c. va avea loc concertul-trio Teutsch-Ilinsky Roșca-Schlandt în Aula liceului Honterus. Bilete 100—20 zilnic între orele 11—11 și 3—5 d. a. la cassa Redoutei.

Depozit de lemne pentru clădire, subsistând de 50 ani bine introdus, cu o locuință admirabilă la depozit, este de predat într'un oraș mare în apropiere de frontieră. Interesații vor scrie sub „Prăvălie eminentă” la Biroul de publicitate Rudolf Mosse, Arad. 971 1—2

Monografiile satelor din Ardeal

de Dr. Eugeniu I. Munteanu-Orăștie.

Sunt doi ani trecuți, când medicul circumscripției sanitare Iași, au luat, sub inspirația șefului lor, d-l Cazacu, inițiativa, de a lucra monografiile ale satelor, un lucru de mare necesitate din punct de vedere istoric — național, lucru ce-l practicăm în prezent d-l prof. univ. Gusti, cu elevii săi în jud. Făgărașului după o bună și chibzuită socoteală.

În legătură cu aceasta inițiativă, îmi iau voie a comunica mai jos ce s'a făcut în privința acesteia în Ardeal, în timpuri vechi și de asuprire ungurească.

În toamna aulului 1894, un grup de tineri și inimoși Români din Sibiu auume: T. L. Albini, Ermil Borcea, Liviu Brote, H. Banciu, E. Deleanu, I. Dop, A. Bordea, F. Grecu, G. Moldovanu, Ion Moța, Rusu-Sireanu, F. Stoica, Victor Tordășanu și I. Ursu de Margine, au luat hotărârea să publice un concurs cu premii, pentru monografiile economice ale comunelor din jud. Sibiu, contribuind cu toții la acoperirea speșelor. În scopul acesta s'a publicat concursul în „Tribuna” No. 131 din 1894 și în „Foaia Poporului” No. 40, cari apăreau atunci, ca și cele mai vechi ziare în Sibiu cultural-național și centrul tuturor mișcărilor românești.

Urmarea acestui concurs a fost, că s'au prezentat monografiile economice a treisprezece comune din acest județ.

La rugarea acestor inimoși tineri, profesorii depe atunci, dela „Seminarul Andreian”, din Sibiu, dr. Daniil P. Barcianu și Dimitru Comșa, acesta și azi în viață, închiși în timpul acesta împreună cu alți martiri memorabili, pentru sentimentele lor

și propaganda națională, în temnița din Vaș, au binevoit să recenzeze lucrările înaintate, făcând propunerea de a se premia cele mai reușite.

Din monografiile prezentate amintesc pe cele două mai bune premiate, și anume: „Monografia comunei Orlat” lucrată de fostul învățător azi secretarul adm. al „Astrei” în Sibiu și „Monografia comunei Gurarăului” de Ioachim Munteanu, preot în prezent în penziune ca protoereul tractului Agnita, domiciliat în Sibiu, cari au fost premiate cu 30 coroane. În Ardeal au mai apărut între timp și altele, unele izvorâte din răvnă și îndemn propriu, ca cea a comunei Rășinari, a profesorului Victor Păcală, azi inspector gen. școlar în București, apoi a comunei Răhău, a preotului Nic. Cărpinișan, de acolo, cea a comunei Galați-Făgăraș, a vrednicului tot preot de acolo, precum și altele tot scrise la înzistența lăudabilă a „Astrei” din Sibiu, care pe lângă folositoarele broșuri cu sfaturi pentru popor, mai are și acest merit de a fi stimulat pe intelectualii dela sate de a fi adunat prețuite date cu privire la trecutul și chiar originea satelor noastre asuprite din Ardealul dominat atâtea secole de popoare și azi dușmane nouă! — sau și a autorităților bisericești, cum a făcut pe vremuri Consistorul din Sibiu, prin îndrumările date profeșiei de a aduna sârguincios materialul necesar la constatarea trecutului bisericești și a drepturilor ei în raport cu celelalte biserici privilegiate din Ardeal.

Unii profeși mai conștii chiar purtau o „Condică” a parohiei, care cuprindea în linii mai ge-

nerale, momentele mai importante prin cari a trecut populația și biserica, dar cari cuprindeau și date istorice politice.

Acest început fie și mai primitiv trebuie continuat, și eu sunt de părere ca să se înroleze voluntar la aceasta lucrare cu drag tot Românul intelectual și reprezentanții diferitelor autorități din comune, compunându-se în acest fel o comisiune, care să conlucre.

Avem acuma și în părțile alpine, deși nu pretulindenea încă, funcționari români, cari să ne steie în privința aceasta în ajutor, înlesnind lucrările, prin punerea la dispoziție a materialelor necesare ascuns prin arhivele comunelor și școlilor, cari până aci erau tănuite de funcționarii unguri, sași, ruși, șvab și a.

Acestor comisiuni le va fi cu puțină acuma, să descopere multe drepturi politice, etnice, bisericești și naționale, răpitate sau tănuite de foștii asupritori, sau favoriștii acestora cari au acaparât aceste drepturi pe seama bisericilor, școlilor și a altor instituțiuni naționale ale lor, cari și altcum erau subvenționate de Stat și comune, în dauna noastră.

Acestea s'au întâmplat în Ardealul nostru, în favorul nobililor maghiari și sași mai ales cari aveau și așa mari averi.

Iată deci o contribuție la această lucrare folositoare. Orăștie, Septembrie.

Apartamente frumoase potrivite pentru birour sau consultații medicale în Strada Vămii imediat de închiriat.

Informații la:

Bela Révay

Strada Vămii 7.

976 3—3

SOSIREA ȘI PLECAREA TRENURILOR - GARA BRAȘOV

VALABIL DIN 25 Iunie 1929.

Sosirea în gara Brașov.

Dela București:		
Personalul (dimineața)	6	ore 22 min
Personal (Ploești)(dimineața)	10	" 32 "
Rapid Ardeal (dim)	10	" 57 "
Tren de plăcere	11	" 35 "
Personalul (d. a.)	12	" 25 "
Orient express (d. a.)	4	" 16 "
Tren de plăcere (seara)	6	" 02 "
Personal	7	" 25 "
Expressul (noaptea)	8	" 14 "
Rapid-Carpații (noaptea)	9	" 20 "
Acceleratul (noaptea)	12	" 42 "
Accelerat (dimineața)	4	" 24 "

Sosirea dela Oradea-Mare:

Personal (noaptea)	12	ore 17 min.
Accelerat (dimineața)	6	" 08 "
Personal (dimineața)	8	" 05 "
Personal (Teiuș) (d. a.)	2	" 07 "
Rapid-Ardeal (seara)	7	" 44 "

Dela Arad:

Accelerat (noaptea)	2	ore 28 min.
Orient Express (d. a.)	2	" 36 "
Expressul dimineața	10	" 18 "

Dela Breșcu:

Personal (dimineața)	8	ore
----------------------	---	-----

Dela Petru Rareș: (Madefalán)

Personalul dimineața	5	ore 50 min.
Personalul d. a.	12	" 37 "
Personalul	6	" — "
Personalul noaptea	11	" 55 "

Dela Sibiu:

Personalul d. a.	12	ore 20 min.
Tren mixt seara	7	" 15 "

Dela Făgăraș:

Tren mixt dimineața	5	ore 57 min.
---------------------	---	-------------

Dela Zărnești:

Tren mixt dimineața	6	ore 33 min.
Tren mixt d. a.	12	" 40 "
Tren mixt seara	7	" — "

Plecarea din gara Brașov.

Spre București:

Rapid-Carpați (dimineața)	5	ore 20 min.
Acceleratul (dimineața)	6	" 24 "
Personalul (dimineața)	8	" 33 "
Expressul (dimineața)	10	" 33 "
Orient Express (d. a.)	2	" 43 "
Personalul (d. a.)	3	" 9 "
Personal (Ploești) (seara)	6	" 10 "
Rapid-Ardeal (seara)	7	" 53 "
Tren de plăcere (seara)	8	" 18 "
Personal (noaptea)	12	" 50 "
Accelerat (noaptea)	2	" 45 "

(Un tren de plăcere pleacă din Predeal dim. 4 ore 40 min.).

Plecarea spre Oradea-Mare:

Personal (Teiuș) (dimineața)	6	ore 52 min.
Rapid-Ardeal (dimineața)	11	" 05 "
Personalul (d. a.)	12	" 52 "
Personalul (seara)	8	" 50 "
Accelerat (noaptea)	12	" 58 "

Spre Arad:

Acceleratul (dimineața)	4	ore 39 min.
Orient Express (d. a.)	4	" 24 "
Expressul (seara)	8	" 32 "

Spre Breșcu:

Personal (seara)	6	ore 15 min.
------------------	---	-------------

Spre Petru Rareș: (Madefalán):

Personalul dimineața	6	ore 45 min.
Personalul	11	" 30 "
Personalul d. a.	3	" 15 "
Personalul seara	8	" 55 "

Spre Sibiu:

Personalul dimineața	6	ore 35 min.
Tren mixt d. a.	1	" — "

Spre Făgăraș:

Tren mixt d. a.	5	ore 30 min.
-----------------	---	-------------

Spre Zărnești:

Tren mixt dimineața	8	ore 15 min.
Tren mixt d. a.	2	" 40 "
Tren mixt d. a.	5	" 45 "

Medicul poporului

Apărarea contra boalelor

Învățați, după ce au cunoscut microbii, va să zică, cauzatorii boalelor, după ce i-au văzut pe aceștia cu ochii, le-au văzut forma, mărimea, după ce au văzut la fiecare boală un microb, nu s'au oprit aici, ci au mers mai departe. S'au întrebat: unde se află microbii înainte de a ajunge în corpul omului, cum trăiesc ei, din ce se nutresc, ce putere au ei, cari sunt căile prin cari ei ajung în corpul omului? Și după ce s'au cunoscut toate aceste lucruri, au mers învățați mai departe. Și-au zis, dacă o dată aceste ființe sunt cunoscute atât de bine, atunci trebuie să se afle și căile prin care să se poată împiedica ajungerea acestor ființe în corpul omului. Astfel s'a ajuns și la cunoașterea felului cum putem împiedica ajungerea microbilor în corpul omului. Și în felul acesta s'a ajuns la cunoașterea modului, prin care ne putem apăra de pătrunderea microbilor în corpul nostru, așa dar la modul cum ne putem apăra de boale.

Omul nepricepător zice când se îmbolnăvește de o boală: Mi-a dat-o D-zeu.

Cel ce știe și cunoaște lucrurile zice: m'am molipsit cu microbii unei boale.

— Ei bine, — răspunde cel din tâu, — dar unde au fost acei microbi până au ajuns în corpul meu?

— Îi răspunde cel care știe: microbii boalei tale au fost în jurul tău, la vecinul tău, în casa vecinului tău, în satul sau orașul vecin, și tu prin necunoaștința ta i-ai lăsat să se încuibă în corpul tău.

— Dar de unde sunt microbii din curtea sau casa vecinului meu, din satul sau orașul vecin, sau din țara vecină?

Aceștia da, sunt creații de D-zeu. D-zeu a creat lumea, a făcut pe om, păsări, pești, arbori și a făcut și ființele atât de mici, pe care noi le numim microbi. Va să zică, acești microbi sunt în lume deodată cu lumea, pe pământ pot fi în apa pe care o bem, în pâinea care o mâncăm, pe varza, pe carnea pe care o punem la foc în oală. Aceste vietăți se pot afla în toate colțurile, în toate crăpăturile rotogolului pământului.

Cum putem noi așa dar, ca să ne îmbolnăvim de o boală oarecare? Acești microbi, cari se pot afla, după cum vedem, în toate părțile lumii, ajung în corpul nostru prin aerul, care-l inspirăm, prin apa, laptele, pe care-l bem, prin alimentele cu care ne nutrim corpul. Prin urmare, dacă lucrul stă astfel, dacă boalele molipsitoare, de care suferim noi, ajung în corpul nostru prin aer, prin alimente, atunci poate vedea și pricepe ori și cine modul prin care ne putem apăra de acești microbi, modul prin care putem fi scutiți de atâtea și atâtea boale omorâtoare pentru corpul nostru; poate vedea că modul de apărare nici nu poate fi așa de greu, și poate fi înțeles de ori și ce om care-și prețuește viața: Să înconjurăm toate acele lucruri, despre care știm, că cu ele pot ajunge în corpul nostru microbii unor anumite boale, să înconjurăm totul, despre ceace știm sau socotim că este molipsit. Și cum vom ști ce este molipsit, cum vom cunoaște lucrurile cari poartă în ele boale?

Încetul cu încetul s'a ajuns acolo, de știm, cum, prin ce lucruri, în ce fel trece boala dintr'un loc într'altul, dela om la

om, dela animal la om. Fiecare microb își are drumul lui, prin care ajunge în corpul omului și fiecare microb numai atunci cauzează boală, dacă pe drumul lui, pe unde trebuie să treacă, va și ajunge la locul mai prielnic pentru dezvoltarea lui, fiindcă dacă nu ajunge la locul care este prielnic pentru dezvoltarea lui, atunci nici nu se poate dezvolta și astfel nici îmbolnăvi nu ne va putea. Astfel microbii pot ajunge în corpul omului prin piele, cu aerul inspirat prin plămâni, cu alimentele noastre prin stomac și așa. Ajuns odată microbul la locul prielnic pentru dezvoltarea lui, acolo se dezvoltă, se

înmulțește și produce alte otrăvuri, care otrăvesc și omoară corpul. Ne vom apăra așa dar de boale, dacă vom ști cum să împiedicăm ajungerea microbilor la locul care este prielnic pentru dezvoltarea lor.

Dar despre aceasta vom vorbi în alt număr.

Dr. N. Căliman.

Mâncăți fructe.

Nucile au o grăsime care nutrește nervii. Piersecele, caisele mâncate cu coajă cu tot înviorază plămâni, stomacul, mațele (intestinele), ficatul (maierile negre). Strugurii curăță sângele și măruntaele omului și întăresc mistulrea. Prunele ajută la lucrul mațelor. Perele întăresc oasele și răunchii. Merele întăresc pe cei cari se simt slăbiți fiindcă ajută la înnoirea sângelui. Copiii slabi, gălbicioși să mănânce mere toată vremea. Merele mai ușurează pe cei cu năduf și aduc somn și liniște celor cari sunt ațâțați.

În fiecare an, la coptul strugurilor e bine ca omul să facă o cură, adică să-și „spele” sângele cu rodul viței de vie. Asta se face mâncând în fiecare zi (vreme de 3—5 săptămâni), cu câte un cias înainte de mâncarea de amiază și seară câte o jumătate până la două kgr. struguri (spălați), fără a înghiți coaja și sămburii.

Cei cari suferă de artrism, de gută, de anumite boli de rinichi, au să se simtă foarte bine după o astfel de cură de struguri.

Bibliografie.

Povești este titlul a trei volume, în care Mira Cedru publică mai multe legende și povești ușoare, pentru copii, auzite și adunate din gura poporului.

Cărțile au apărut în Institutul de arte grafice „Alexandru Vlăduț” din București. Fiecare volum costă 20 lei, iar toate trei la un loc 40 lei. În Brașov se pot căpăta la librăria Ciurcu.

Societatea „Vulturul Carpaților” a excursioniștilor români din Brașov.

Convoacă adunarea generală extraordinară pentru a doua oară pe ziua de 9 Septembrie a. c., orele 7 seara în sala liceului „Andrei Șaguna” și sunt rugați onor. membrii societății de a participa necondiționat.

Se menționează că adunarea se va ține cu câți membri vor fi prezenți.

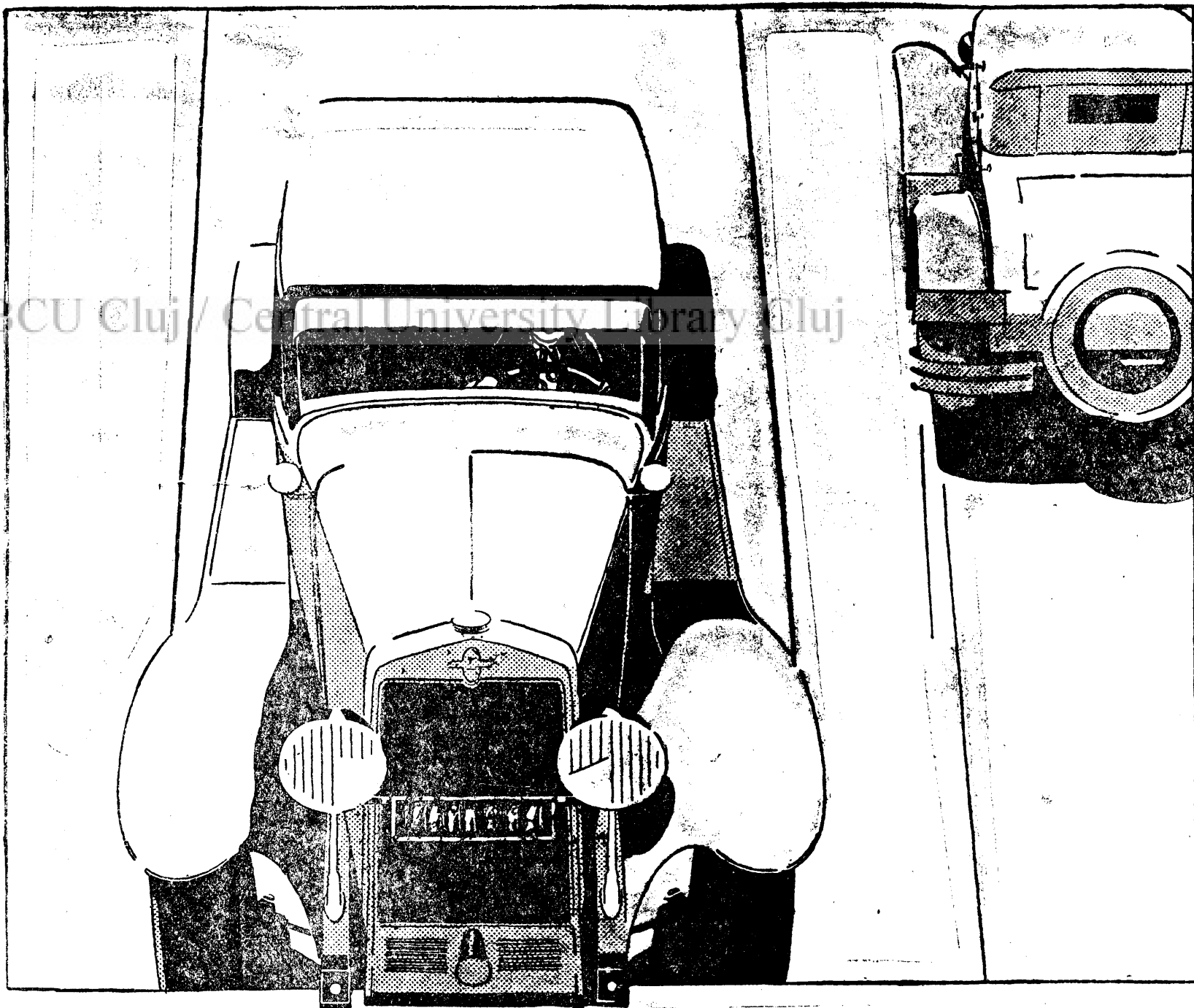
La ordinea zilei:

1. Raportul comitetului.
2. Organizarea societății.
3. Diverse.

Comitetul.

Abonații cari ne fac reclamațiuni și comunicări în scris în chestia ziarului sunt rugați a ne indica întotdeauna și n-rul de pe adresă sub care să se trimită ziarul.

Posesorii noului Chevrolet laudă noul său motor de șase-cilindri

POSESORII noului Chevrolet laudă în unanimitate admirabilele performanțe ale acestui extraordinar automobil, un șase-cilindri care costă cât unul de patru.

Automobilisti cu experiență, ca și acei cari și-au cumpărat primul automobil, alegând un Chevrolet Six, sunt de acord să declare că motorul său de șase cilindri funcționează perfect, preîntâmpinând toate dificultățile drumurilor.

Elogiile necondiționate ale acestor posesori, sunt răsplata sacrificiului făcut de General Motors prin transformarea Chevrolet-ului într'o mașină de șase-cilindri, fără nici o sporire de preț. Viteza mai mare, — 90 km. și chiar mai mult, — accelerarea rapidă și ușurința de a urca ceace face mersul atât de plăcut chiar pe pantele cele mai repezi, sunt toate rezultate ale acestei transformări. Nu veți putea aprecia

complet aceste calități decât conducând singuri unul din aceste automobile. Cereți celui mai apropiat concesionar de Chevrolet-uri să vă înlesnească o cursă de probă. Dar înainte de a face această cursă de încercare, inspectați mai întâi cu deamănuntul diferitele tipuri de caroserii expuse. Veți fi atunci de acord cu părerea experților, cari au plasat Chevrolet-ul în categoria automobilelor de lux.

CHEVROLET SIX

CHEVROLET - PONTIAC - OLDSMOBILE - OAKLAND - VAUXHALL - BUICK - LA SALLE
CADILLAC - CAMIOANE CHEVROLET - CAMIOANE G.M.C. - CAROSERII FISHER
PRODUSE ALE LUI GENERAL MOTORS

Congresul general al avocaților din România Brașov 1929.

Programul:

Sâmbătă 7 Septembrie.

Ora 3 după prânz: Ședința Consiliului General al Uniunii Avocaților, în sala mică de ședință a Camerei de Industrie și Comerț (Bulevardul Regele Ferdinand).

Ora 8 seara: Masă comună la restaurantul Transilvania, (Bulevardul Regele Ferdinand) (fiecare participant plătește consumația).

Duminică 8 Septembrie.

Ora 9 dimineața: Primirea în gara Brașov a d-lui ministru de Justiție Grigorie Iunian.

Ora 10 dimineața: Serviciu divin în biserica Sfintei Adormiri (Târgul Grâului No. 5).

Ora 11 dimineața: Ședință solemnă. Deschiderea congresului în sala Teatrului Național „Astra”.

Ora 1 după prânz: Masă oferită de Municipiul Brașov în onoarea d-lui Ministru al Justiției și a reprezentanților Barourilor în restaurantul „Coroana”, (cu invitații speciale).

Ora 4 după prânz: Ședința Congresului în sala de ședință a Camerei de Industrie și Comerț.

La ordinea zilei:

a) Darea de seamă despre activitatea Uniunii Avocaților. Raportor: D-nul Const. L. Naumescu vicepreședintele Uniunii

b) Concordatul preventiv din punct de vedere juridic și economic. Raportor: D-l Grigore-Trancu-Iași, membru în Comisiunea Permanentă a Uniunii.

c) Diverse comunicări.

Ora 9 seara: Concert de cameră. (Trio) aranjat în onoarea congresiștilor, de profesori ai Conservatorului „Astra” Brașov, în sala festivă a liceului evanghelic „Honterus” (Târgul Cailor). Bilete la secretarul baroului.

Luni 9 Septembrie.

Ora 10 dimineața: Ședința Congresului în sala de ședință a Camerei de Industrie și Comerț.

La ordinea zilei:

a) Observațiuni pentru modificarea impozitului profesional. Comunicarea d-lor V. Tretinescu (Vâlcea) și George Petrovici, membrii în comisiunea Permanentă a Uniunii.

b) Cheltuielile de judecată. Conferința d-lui dr. Ioan Garoiu, prodecanul Baroului Brașov.

Ora 4 după prânz: Continuarea congresului tot în localul de mai sus.

La ordinea zilei:

a) Chestiunea privitoare la modificarea legii pentru organizarea și unificarea Corpului de Avocați.

Comunicări din partea d-lui Const. L. Naumescu, vicepreședintele Uniunii.

b) Observațiuni la legea de organizare a Corpului de Avocați.

Comunicarea d-lor dr. Iuliu Tusa avocat Brașov, dr. V. Muntean Sibiu și dr. I. Postelnicu București.

c) Moțiuni. Diverse.

d) Fixarea localității Congresului pe anul 1930.

Ora 8^{1/2}, seara: Banchetul oferit de Baroul Avocaților Brașov în onoarea tuturor participanților, în sala Cercului Militar (Promenadă). (Toasturile se vor anunța la d-nul Secretar General al Uniunii și se vor pronunța în ordinea stabilită de D-sa).

Marți 10 Septembrie.

Escursiuni în Poiana Brașovului (unde se ia și masa la prânz, achitând fiecare participant costul transportului și consumația).

(Plecarea la ora 9 dimineața dela Hotelul Coroana).

Eventual și alte escursiuni ca: Bran, Peștera Dâmbovicioara, la dorința expresă a amatorilor.

Participanții la escursiile arătate sunt rugați a se anunța cel mai târziu Duminică după prânz la Secretariatul Congresului (Sala de ședință a Camerei de Industrie și Comerț). Ședințele sunt publice.

Abonații noștri, cari au rămas în restanță cu plata abonamentului, sunt rugați a ne achita de urgență restanța pentru a nu li se întrerupe trimiterea ziarului.

Cassa Generală de Economii din Brașov.

Fondată 1835

Capital de acții Lei 100,000,000
Reserve deschise de peste L. 50,000,000

Sucursale: București, Gheorgheni, Făgăraș.

Se aduce la cunoștința onoratului public, că începând de Luni, 9 Septembrie 1929 banca noastră va funcționa

în localul ei nou Șirul Inului 31/33

Prin instalațiuni moderne avem posibilitatea să servim clientela noastră în modul cel mai perfect în toate ramurile afacerii bancare. Observăm deosebit, că onoraților clienți le stă la dispoziție un mare număr de cutii de safes în camera noastră de oțel, construită conform cerințelor celor mai moderne ale tehnicii și sigure atât contra spargerii, cât și contra focului.

Cassa Generală de Economii din Brașov.

969 1—2

Din cartea bunului gospodar

Măzăricea ernatică.

În anii mai din urmă, economia din țările luminate au început să cultive noua plantă de nutreț, vrednică de împământănit și la noi. Este vorba de măzăricea ernatică, care rabdă la ger cu înlesnire și se poate cosi primăvara de timpuriu, 7—14 zile înainte de trifoiului, așa dar tocmai pe când trebuința este adânc simțită.

O altă însușire prețioasă e, că nu slesțe pământul cătuș de puțin și este mai spornică de cât măzăricea obicinuită. Tocmai fiindcă se cosește în pripă, este cu puțință de a o înlocui prin fasole, napi, sfeclă de nutreț, bostani și chiar porumb sau alte plante târzii. De altfel măzăricea ernatică odrăsește din nou și poate fi astfel cosită de două ori în același an.

Se samănă în miriște după grâu sau alte spicoase. Ar trebui sămănată din vreme, prin Septembrie, ca să aibă când se întări împotriva gerului; alt cum degeră. În tovărășia unei a doua plante, care să-i servească drept proplea, ea îmbătrânește și trece ușor în putrezire. Cei mai mulți o samănă în amestec cu jumătate din săcară tomatică. Cositul din urmă urmează a se face până a nu fi apucat mă-

zăriceii să se tolănească. Măzăricea îi priește orice pământ nu tocmai sărac și chiar sămănată fiind peste vară sau în primăvară.

Nu dați vitelor cartofi nespălați

O greșală păgubitoare, de care se fac vinovați gospodarii noștri, este, că dau vitelor și mai ales porcilor, cartofi nespălați și întregi. Urmarea este, că porcii atât de lacomi, adesea se înecă și pălimesc de spaimă. Pentru a nu întâmpina acestea, ar trebui să se spele cartofii și să fie tăiați în bucăți.

Anunț pentru închiriere

Biserica Sf. Nicolae din Brașov Scheiu închiriază pe cele de licitație publică cu oferte închise, una prăvălie afătoare în clădirea monumentală a Bisericii susnumite, din Piața Prundului, pe termen de trei ani.

Termenul pentru înaintarea ofertelor, cari vor conține cauziunea de 10% dela suma oferită, este 7 Septembrie a. c. ora 12 a. m.

Alte detalii și informații se pot primi în Biroul Consiliului parohial, Curtea Bisericii. 1—3 Gonsiliul parohial.

Mica publicitate

De închiriat o cameră sau 2 cu bucătărie și dependință, mobilată sau nemobilată. Informațiuni, Liveada Poștei 20. 963 2—2

De închiriat apartament Blumens, loc cu soare și fără pref. Amănunte Târgul Inului 35 953 2—2

Vând casă 4 camere bucatărie, călărie, cuptor de pâine, două curți, trei pivnițe și magazie. Valea Coastei 2. 967 1—4

Camere de birou în centrul orașului, lumină electrică. Informațiuni Târgul Inului No. 30 Etej I, în curte. 938 1—2

Se primesc mai multe fete de școală în cost și cvarțir la o familie bună. Informațiuni dela 8 Sept. 1929 Șirul Cetăuiei No. 10. 958 2—3

Pre dau prăvălie colorate și beuturi, mai multe camere, pivniță mare, lumină electrică, apă etc. Poziție frumoasă, circulație mare, în bulevard aproape de Palace Hotel. Se poate face și restaurant. Condițiuni convenabile. Informațiuni Bușeni, Bulevardul Carol 211. 5—0

Garnitură de salon de nuc, antică, canapea, 2 foteluri, 4 scaune o pereche cisme de lac No. 41—42, o rochie de crepe georgette, albă, nepurtată ultima modă, cu căplușală de crepe de chine potrivită și pentru o rochie de mireasă de vânzare. Informațiuni la ziar. 962 1—2

CLOPOTE de cea mai bună calitate Turnătorie de clopote Uzinele Metalurgice S. p. A. TIMIȘOARA IV. Strada Andrei Mureșanu No. 8. TELEFON 23—42. 950 2—3

AVZ. Pentru prăvălia de măcelărie a lui Dumitru N. Căpățină din str. Hirschert, sosește zilnic mari cantități de porci îngășați. Grosimea slăninei de 15—18. cmf. 966 2—3

Nr. 1409/1929.

Publicațiune

Primăria comunală Zagon publică licitație cu oferte închise pentru construirea și repararea:

1. Un pod peste pârăul Dușka, prețul de strigare Lei 6000.

2. Un pod peste pârăul Peretia, prețul de strigare lei 6000.

3. O punte peste apa Zagonului mic, prețul de strigare lei 7500.

4. La podul de peste apa Zagonului mare două diguri de penă prețul de strigare lei

5. Și licitație publică verbală pentru construirea următoarelor:

1. Podețul de lângă biserica ort. rom. prețul de strigare lei 3500.

2. Un podeț în interiorul comunei, prețul de strigare 4200 lei.

Condițiunile se pot vedea la primăria comunală. Vadiul 10%. Licitatia se va ținea în ziua de 30 Septembrie a. c., ora 10 a. m., în localul primăriei comunale, cu respectarea dispozițiilor art. 72—83 din legea Contabilității Publice.

Zagon, la 32 August 1929. Primar: Notar: Olteanu. indescifrabil.

Nr. 1409—929.

Publicațiune

Primăria comunală Zagon publică licitație minuendă cu oferte închise pentru:

1. Tăierea și transportarea lemnului din pădurea comunală în cantitate de 120 stj. Prețul de strigare 52.000.

2. Repararea localului primăriei comunale. Valoarea după deviz 63.000.

Prețul de strigare 63.000. Licitatia se va ținea la 16 Septembrie a. c. orele 10 a. m. în localul primăriei comunale, cu respectarea dispozițiilor art. 72—83 din Legea contab. publice.

Vadiul 10%. Condițiunile se pot vedea la primăria comunală. Zagon, la 31 August 1929. Primar: Olteanu. indescifrabil.

Notar: indescifrabil

EXPOZIȚIEI

Fabrica de perdele „OLYMPUS” S. A. din Mediaș aranjează în zilele de 5 până 8 Septembrie a. c., dela ora 8 dim., până la ora 10 seara în

Sala albastră a „Redoutei” o „MARE EXPOZIȚIE”

unde se vor expune în număr mare și confecțiune elegante Gardine fabricate de ea, ca perdele, cuverturi de pat, brise bise etc. Vânzarea exclusivă a acestor fabricate se va face pentru orașul Brașov și împrejurime la renumita firmă

A. Meschendörfer s-sor F. Dahinten Brașov, Șirul Inului 34

unde Vă rugăm a Vă adresa cu toată încrederea. Interesații pentru locuințe frumos decorate, care se poate obține numai prin gardine elegante, să nu uite a cerceta această expoziție.

937 3—3 Intrarea liberă!!!

D-l Iuliu Maniu și cooperarea.

Cu ocazia înfrunții cooperativilor ardeleni și bănățeni dela Cluj, șeful guvernului, d-l Iuliu Maniu, a făcut nu numai act de prezență ci a jinit să-și spuie cuvântul său de înaltă autoritate în chestia cooperării.

La masa comună, la care au participat parlamentarii și prefecții de județe, d-l Iuliu Maniu a rostit un admirabil discurs, accentuând de repeșite ori că a sosit timpul pentru a da Ardealului și Banatului o organizație cooperatistă cel puțin tot atât de puternică ca și cea din celelalte provincii. Nu peste cîte știe câți ani, ci acum. Acum se simte lipsa cooperării și acum trebuie creată.

Domnia Sa a amintit de primele încercări de organizare cooperatistă în Ardeal, spunând că însuși a muncit pe acest teren cu vre-o 15 ani înainte în Blaj și împrejurimile lui.

Trecând apoi la luptele politice ale Ardealului și Banatului a spus că aceste lupte nu s'au dat cu atâtă dârzenie și atatea jertfe numai pentru pure drepturi politice ci și pentru emanciparea economică a poporului român din aceste provincii. Ideea de stat național și drep-

turi politice sunt inseparabile de anumite stări economice.

Nu de aceea am lptat noi ca să avem numai un stat și un steag național, ci ca în cadrele acestui stat și sub flamura steagului nostru să avem și posibilitatea de a ne crea o stare economică demnă de un popor muncitor ca poporul nostru.

Instărirea țărănimii este o chizeșie de viitor a statului național român, iar întru cât cooperarea s'a dovedit în toate țările agricole de cel mai potrivit și în unele de singurul mijloc de emancipare al țărănimii, credem și trebuie să credem cu toată convingerea și sinceritatea, că tot cooperarea va ridica și poporul nostru de țărani la o treaptă culturală și economică mai înaltă decât cea la care se află astăzi.

Inceputul campaniei de organizare anunțată în adunarea de azi a cooperativilor de d-l ministru Răducanu trebuie să însemne deci începutul marelui lupte de organizare economică a Ardealului și Banatului.

Iar în această luptă, aștept ca fiecare să-și facă partea sa, să-și îplinească datoria sa întreagă.

tului va depinde de nevoile de finanțare a recoltei, putând fi mărît și până la două miliarde de lei.

România și Planul Young

Cum d-l ministru Popovici, în trecere prin Paris aștepta un aviz telefonic care să-l rechemo la Haga, i-am cerut câteva lămuriri despre situația României la Conferința Reparațiilor.

— La Haga punctul nostru de vedere a fost susținut cu toată energia, — ne-a răspuns d-sa. Situația se prezintă acum mult ameliorată față de planul Young. De altfel cauza noastră este prea echitabilă, ca să nu găsim din partea marilor puteri sprijinul necesar.

Cu ocazia negocierii tratatelor de pace, Germania a fost obligată să garanteze și datoriile de război ale foștilor săi aliași. Pășurile acordate succesiv Austriei, Ungariei și în parte Bulgariei nu au schimbat deloc această situație de drept. Regulamentul financiar propus prin planul Young, fiind însă să libereze Germania de acest gir, căci el desființează orice fel de obligațiuni accesorii, rezultate din tratatele de pace ce ar putea să mai incumbe Germaniei.

Fără ca să ne opunem în principiu acestui plan internațional de regulare a obligațiilor rezultate din războiul mondial, nu putem accepta planul Young — și aci suntem de acord cu aliașii noștri postbelici — deoarece ne este imposibil să liberăm Germania de girul ei, cât timp situațiunea noastră financiară față de statele succesoriale ale vechii monarhii austro-ungare, ar putea să ne mai impună noul sarcinul rezultate din tratate, dat fiind diferite chestiuni litigioase precum sunt: chestiunea optanșilor, a bunurilor cedate, etc. De aceea România poate să-și dea acordul definitiv numai atunci, când și obligațiunile ei față de țările succesoriale sau de naționaliilor lor, se vor putea compensa prin plăși primite în contul datoriilor de război, astfel ca aneajamentul definitiv să se încheie ca un sold creditor pentru noi.

Am propus ca în virtutea principiilor, de cari au fost călăuziți experții financiari, când au întocmit planul Young, să se suspende orice vârsământ din partea noastră către statele succesoriale sau naționaliilor lor, cât timp nu vom primi și noi plăși în contul datoriilor de război. Punctul nostru de vedere este atât de echitabil, încât aliașii noștri nu au întârziat să ne dea tot concursul și am fost sprijiniți în comisiunea financiară atât de delegatul Franței cât și de cel al Angliei și Italiei.

Am credința că regularea chestiunilor financiare rezultate din lichidarea vechii monarhii, se apropie de un bun sfârșit și chiar chestiunea optanșilor din sesiunea actuală a Ligei Nașionilor va trebui să fie amănată, pentru a se lăsa experților financiari timpul de a hotărâ asupra chestiunilor financiare — creanțe cât și datorii în ansamblul lor.

Dela Conservatorul de muzică „Astra“.

Se aduce la cunoștință, că anul școlar 1929-30 se va începe la 1 Oct. a. c. Inscriserile se vor face zilnic din 16 l. c., între orele 3-6 p. m. Examele de primire pentru elevii cari încă nu au urmat la Conservator, vor avea loc în zilele de 27 și 28 l. c., în localul Conservatorului. Elevii cari în anul trecut au urmat la Conservator sunt scutiți de examenul de primire pe baza certificatului primit la finea anului școlar 1928-29. Direcțiunea.

Ultime stiri

Reducerea serviciului militar

București, 5 Sept. — Se afirmă că d-l general Cihoschi, ministru armatei, intenționează să modifice legea recrutării în sensul fixării termenului de serviciu la un an, din motive de ordin bugetar.

Orariul școlar pe jumătăți de zi

București, 5 Sept. — Prin derogare dela regulamentul de funcționare al școlilor secundare și numai cu titlul de experiență pentru anul acesta, orariul școlilor secundare din întreaga țară va fi alcătuit pe jumătăți de zi. Se vor ține câte cinci lecțiuni consecutive cu recreație de 10 minute între ele, afară de intervalul dintre lecțiunile a III-a și a IV-a și a V-a care va fi de 20 minute. Durata orei de curs va fi de 50 minute.

Explozie la o fabrică de muniții

Roma, 5 Sept. — Fabrica de pulbere și de munițiuni „Montechiari“ din Brescia a sărit în aer ieri la amiază, din cauza unui incendiu. Au fost omorâți 17 muncitori iar 20 sunt grav răniți.

INFORMAȚIUNI

Știri personale.

D-l prim-ministru Iuliu Maniu a sosit Marți la București.

D-l ministru de interne Al. Vaida-Voevod a sosit azi dim. la Brașov, de unde va pleca la Sovaia.

D-l ministru Voicu Nițescu reintorcându-se din streinătate, a plecat azi la București, de unde se va întoarce Sâmbătă la Brașov, pentru a asista la congresul de Duminecă al avocaților. Săptămâna viitoare d-sa va vizita câteva comune din județ.

Se aplică sancțiuni! D-nul ministru de interne a suspendat și pedepsit numeroși funcționari, denunțați pentru abuzuri.

D-l ministru Madgearu a suspendat și dat în judecata comisiunii sup. de disciplină a C. F. R., pe subdirectorul general c. f. r., Oitulescu și inspectorul general de control Cratero pentru abuzuri grave.

În jurul suprimării carnetelor c. f. r. pentru I. O. V. Asociația generală I. O. V. cu sediul în București str. General Anghelescu No. 26, aduce la cunoștința tuturor invalizilor, orfanilor și văduvelor de război că potrivit lămuririlor luate de la Direcția Generală C. F. R. și în conformitate cu dispozițiunile art. 34 din legea autonomiei C. F. R., carnetele de călătorie nu se suprimă fiind valabile tot cursul anului, urmând ca până la 1 Octombrie ministerul Sănătății să facă aranjamentul necesar pentru valabilitatea lor.

In chestiunea eliberării de pașapoarte. Se aduce la cunoștința cetățenilor domiciliați în Municipiul Brașov, că Prefectura județului nu va mai elibera pașapoarte acelorora, cari au domiciliul în orașul Brașov. Cetățenii Municipiului se vor adresa cu cererile lor Chesterei Poliției. Prefectura județului eliberează pașapoarte numai cetățenilor cari locuiesc în comunele județului Brașov.

Stofe de uniformă pentru elevi cu reducere la

EMIL BOLOGA
depozitul fabricelor
BUHUȘI și PREJMER
BRAȘOV

Piața mare Târgul Grăului No. 3.

Postul de șef al oficiului poștal autorizat cl. IV Măeruş-jud. Brașov, retribuit cu subvenția lunară de întreținere lei 1170 și transport lei 420, este vacant. Candidații doritori a ocupa acest post trebuie să depună lei 1500 garanție iar condițiunile de admitere se pot afla la cancelaria oficiului poștal Brașov 1, între orele 8-12 și 15-18.

Cununie. Nepoata d-lui Ioan Berariu șef de secție financiar și fica d-lui avocat Dr. Sabin Dan din Buteni, își va celebra cununia religioasă cu tânărul avocat d-l dr. Gheorghe Hențiu din Ineu la 21 Septembrie 1929 în biserica ort. rom. din Buteni. Felicitările noastre!

Lucrările pentru încadrarea funcționarilor polițienesci

Declarațiile d-lui ministru D. R. Ioanițescu.

La Cluj s'au început Marți în 3 l. c. lucrările pentru încadrarea funcționarilor polițienesci, în sala de ședință a prefecturii județului sub conducerea d-lui D. R. Ioanițescu subsecretar de stat la interne.

După cuvântarea d-lui dr. Adam Popa prefectul județului Cluj care a urât d-lui ministru Ioanițescu bun sosit, a luat cuvântul d-l ministru D. R. Ioanițescu, care a arătat necesitățile cari au cerut noua lege a polițivilor, precum și economia legii.

— Trebuie să ridicăm prestigiul și demnitatea poliției române atât înăuntru cât și înafară, — a spus d-l subsecretar de stat. Pentru aceea avem nevoie de un personal conștiu și select. Cinstea și obiectivitatea va trebui ca să domnească în poliție. Pentru aceea se vor mări lefurile începând cu

noul buget, se vor scoate funcționarii polițienesci de sub urmările nefaste ale politicianismului, introducându-se o stabilitate aproape egală cu inamovibilitatea, fiind personalul polițienesc scutit de luptele electorale. Se va mări însă responsabilitatea personală, faptele contrare legii nemai putându-se acoperi cu ordinul ilegal al șefului.

Comisiunea de încadrare va lucra obiectiv, neținând în seamă nici un considerent subiectiv.

Numai așa se va putea în România crea o adevărată poliție conștie și demnă de numele ei.

Au început apoi lucrările de încadrare, cari vor dura mai multe zile.

Finanțarea recoltei

Finanța streină și instituttele române de credit.

Ziarul „Argus“ publică următorul interview, pe care corespondentul său din Paris l'a obținut dela d-l M. Popovici, ministru de finanțe:

Imprumutul acordat de grupul Nederlandsche Handelsmaatschappij din Amsterdam și de Banca Mendelsohn et Co., Berlin, constituie pentru noi un succes moral, de oarece avem odată mai mult dovada, că creditul țării a sporit și că finanța internațională are încredere în instituțiile noastre publice, ajutându-le să finanțeze recolte. Dealtfel acest imprumut va produce un efect cât se poate de salutar în țară, căci Banca Cooperăției va fi în măsură să acorde producătorilor agricoli avansuri importante asupra recoltei, în condițiuni foarte favorabile, și astfel agricultura

noastră va fi ferită de vânzări forțate, cari în trecut numai bine nu au produs.

Țin să amintesc că nefiind vorba de un imprumut de stat, rolul meu în această tranzacțiune financiară, nu depășește preocupările obișnuite de refacerea creditului nostru în străinătate. Detaliile acestui imprumut vor trebui să fie stabilite de comun acord, direct între bancherii olandezi și delegații institutelor noastre cooperative. Un delegat al Băncii Cooperăției va veni probabil chiar zilele acestea la Amsterdam, pentru a stabili cu grupul „Nederlandsche“ condițiunile și economia imprumutului.

Prima tranșă a acestui imprumut este de 50 de milioane de lei, dar cifra nu este limitată, întrucât volumul imprumu-